
Vladimír Haasz školné má motivovat

Vladimír Haasz školné má motivovat

17.10.2011, Metro, Strana 16, Rozhovor, TOMÁŠ BELICA

Návrh vysokoškolské reformy zásadně mění zaběhnutý systém Rada vysokých škol má řadu výhrad „Doufejme, že zákon povede ke zlepšení kvality škol a ne naopak,“ říká její předseda.

Pár bodů z návrhu vysokoškolské reformy zůstává ještě nedořešených. Změna zákona je však nutná. „Jsem ale spíš pro postupné kroky než pro velký třesk,“ říká v rozhovoru pro Metro Vladimír Haasz, předseda Rady vysokých škol, která návrh připomínkuje.

* Ministerstvo předkládá návrh reformy, která zásadně změní financování a postavení vysokých škol, studentů i jejich pracovníků. Je takto radikální změna vůbec nutná?

Domnívám se, že je. Otázka je, jestli připravovat zcela nový zákon, či pouze zásadní novelu. Já jsem spíš pro postupné kroky než pro velký třesk, protože velmi často se při velkém třesku stane, že i to, co bylo dobré, se nějakým způsobem zničí. Ale několik zásadních změn skutečně třeba je. Za dobré považuji kontraktové financování a našla by se i řada dalších věcí. Skutečně doufám, že ten zákon povede ke zvýšení kvality vysokých škol a jejich absolventů a nedojde k opaku. Obávám se ale, že některé body, tak jak jsou zatím koncipovány - to je například jmenování docentů a profesorů - by v extrémních případech mohly vést ke snížení kvality.

* Myslíte akademické pracovníky? Tedy že docenti a profesori nebudou moci po přechodu na jinou školu používat svých titulů?

Zde se domnívám, že ta změna, kdy je to vázáno na funkční místa, není nejlepší a obávám se, že to povede ke snížení kvality akademického sboru na těchto úrovních. Už teď jsou rozdílné požadavky na habilitace a řízení na jednotlivých školách, a pokud nebude nastavena nějaká rozumná latka na celostátní úrovni, tak dojde v některých případech k devaluaci. Není to krok správným směrem.

* Hovoříte o možném snížení kvality akademického sboru, zatímco ministerstvo argumentuje jejím zvýšením...

Kvalitu stávajícího akademického sboru to neovlivní. Nejsem právník, ale domnívám se, že stejně ten zákon nemůže být retroaktivní. Čili v okamžiku, kdy někdo už teď je jmenován profesorem, tak jím zůstane.

* Problém tedy budou mít ti, kteří titul získají v roce 2013, kdy má zákon platit?

Pokud se to povede, tak by se to týkalo těch z roku 2013.

* Jaký vzbudil tento návrh ohlas u vašich kolegů?

Opravdu, jak na ČVUT, tak na Karlově univerzitě se toto nesetkává s dobrým ohlasem.

* Má rada možnost ještě něco zvrátit?

V tuto chvíli je věcný záměr zákona prakticky hotov. Ministr byl rozhodnut jej do konce října předložit vládě. Možná, že se ještě budou upravovat nějaké věci. Samozřejmě klíčové bude paragrafové znění, protože v detailech může být skryto čertovo kopýtko. Víťame proto příslib ministerstva, že opět vznikne pracovní skupina, která bude spolupracovat na paragrafovém znění a kde budou zastoupeny vysokoškolské reprezentace. Dle mého názoru rada se třemi čtvrtinami věcného záměru zákona souhlasí. Kdyby se ale předložení návrhu ještě tak o měsíc posunulo a sporné body se prodiskutovaly, bylo by to k dobru věci.

* Nesouhlasíte též se zavedením školného, je to tak?

Neodvážil bych se říct, že rada zásadně odmítá školné, to nikoliv. Pro to, aby se školné mohlo objevit v zákoně, nejsou provedeny analýzy, nejsou shrnuty zkušenosti z posledních dvou let v okolních státech, kde bylo školné zavedeno, a díky tomu většinový názor sněmu je - můj názor může být jiný - že v tuto chvíli by se školné v zákoně objevit nemělo.

* Odradí podle vás od studia částka 10 tisíc za semestr?

Nevím. Můj osobní názor je, že pokud školné, tak motivační. Ne proto, aby školy získaly peníze, ale proto, aby student studoval co nejlépe a jen si neprodužoval mládí. Druhá věc, která je velmi podstatná, alespoň průměrnému studentovi by se školné mělo vrátit nějakou formou stipendia a špičkový student by měl získat víc, než kolik na školném zaplatí. Takže pokud školné, tak musí být zajištěno, aby to nebyla bariéra pro sociálně slabší studenty. V současné době

to ale není takto připraveno, ani nejsou analýzy, jaké ty dopady budou, takže nedokážu říct, jestli deset tisíc je hodně, nebo málo. Dle mého názoru by pro motivační školné stačilo méně.

„Když školné, tak motivační. Stačilo by méně než deset tisíc za semestr.“

Kdo je Narodil se v roce 1949. Fakultu elektrotechnickou na ČVUT absolvoval v roce 1972. V současnosti je profesorem a vedoucím katedry měření na ČVUT. Zároveň předsedá Radě vysokých škol, která připomínkuje návrh VŠ reformy.

O co jde Vysokoškolská reforma má začít platit od roku 2013. V návrhu mj. stojí, že: ... o ekonomických záležitostech škol by rozhodovaly rady složené z regionálních politiků a podnikatelů. ... akademické tituly docent a profesor by neměly všeobecnou platnost, ale byly by vázány na konkrétní školu. ... platilo by se školné, a to 10 tisíc za semestr. ... počet zastoupení studentů v akademickém senátu by se snížil. ... veřejné školy uzavřou s ministerstvem smlouvy, kde se stanoví, čeho škola v dalších letech dosáhne a také kolik prostředků za to získá.